

Human Enhancement: Vize lepšího lidstva?

Human Enhancement: Vision of a better Humankind?

Diplomová práce v oboru filosofie

Michal Stránecký

Vedoucí práce: Jakub Jirsa, PhD.

Universita Karlova

Filosofická fakulta

Ústav filosofie a religionistiky

2013

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval především Jakubu Jirsovi, PhD. za mimořádnou ochotu a trpělivost při vedení této diplomové práce.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně s využitím pouze citovaných pramenů a literatury.

Podpis:

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Řízená evoluce Johna Harrise.. ..	3
2.1 Vylepšování člověka a proč jej Harris obhajuje.....	3
2.2 Lidstvo, jež stojí za zachování.....	5
2.3 Vylepšování člověka a jeho spravedlivé rozdělování.....	6
2.3.1 Mechanické, chemické a genetické vylepšování člověka.....	6
2.3.2. Léčba, vylepšování a nespravedlivá distribuce statků jako překážka?..	7
2.4. Odpověď na časté filosofické námitky proti vylepšování člověka.....	8
2.4.1. Druhově-typické fungování a trans-humanismus.....	8
2.4.2. Vylepšování člověka a rovnost příležitostí.....	11
2.4.3. Předvídání pozitiv a negativ.....	12
2.5. Nesmrtelnost.....	13
2.6. Svoboda reprodukční volby a demokracie.....	15
2.6.1. Demokratické principy a omezování svobody.....	15
2.6.2. Rozhodování o budoucích generacích.....	16
2.7. Problematika odstraňování postižení.....	17
2.8. Výběr pohlaví.....	19
2.9. Status a práva embrya.....	22
2.9.1. Totipotentní buňky a jejich ztráty.....	22
2.9.2 Embrya a problém identity.....	23
2.10 Povinnost podporovat a účastnit se výzkumu.....	24
3. Sandelovy námitky proti vylepšování člověka.....	27
3.1. Nové možnosti a morální pobouření.....	27
3.2 Etická stránku vylepšování člověka.....	28
3.2.1 Klonování a autonomie budoucích generací.....	28
3.2.2 Čtyři způsoby možného vylepšování člověka.....	29
3.2.3. Volba pohlaví	30
3.3. Vylepšování vrcholových výkonů.....	30
3.4 Výchova dětí a možnost vybrat si jejich vlastnosti.....	32
3.5 Vylepšování člověka jakožto eugenický projekt.....	33

3.5.1 Obavy z návratu ‚staré‘ eugeniky.....	33
3.5.2 Příklady liberální eugeniky.....	33
3.6 Habermas, ztráta autonomie a hranice naší moci.....	34
3.7. Exploze zodpovědnosti.....	35
3.8. Přijatelnost výzkumu na kmenových buňkách.....	36
3.9. Harrisova kritika Sandelova přístupu.....	38
4. Biohazard a prostředky vedoucí k cíli.....	40
4.1. Naivní optimismus některých autorů.....	40
4.2. Vylepšování člověka a tragické omyly.....	40
4.3. Obtížnost a rizika genetického vylepšování člověka.....	43
5. Byla by společnost díky vylepšování člověka opravdu lepší?	45
5.1 Rizika vylepšování člověka: nespravedlnost a ztráta solidarity.....	45
5.2 <i>Genismus</i> a riziko genetické genocidy.....	48
5.3 Co je Moral Enhancement a v čem má spočívat jeho přínos.....	50
5.3.1. Proč je žádoucí vylepšovat morální vlastnosti pomocí biotechnologií	50
5.3.2 Způsoby morálního vylepšování člověka.....	51
5.3.3 Morální vylepšování člověka jako řešení?	52
6. Vylepšování člověka aneb lidstvo, jež stojí za zachování.....	54
6.1. Vylepšování člověka a svoboda.....	54
6.1.1. Harrisovy obavy o svobodu.....	54
6.1.2 Obavy odpůrců vylepšování člověka o svobodu.....	55
6.1.3 Zasahování do práv embryí.....	57
6.1.4 Celospolečenské programy vylepšování člověka.....	57
6.2 Smysl vylepšování člověka.....	59
6.2.1. Léčba nemocí a touha po nesmrtelnosti.....	59
6.2.2. O jaké vylepšování člověka bychom také mohli usilovat.....	61
7. Závěr.....	64
Literatura.....	66
Resumé / Summary	68